



AKADEMIN FÖR HÄLSA OCH ARBETSLIV
Avdelningen för socialt arbete, kriminologi och folkhälsovetenskap

“Tillsammans för ungdomens bästa”

En kvalitativ studie om SSPF i Norrköpings kommun

Elin Norén & Matilda Schollin

2024

Examensarbete, Grundnivå (kandidatexamen), 15 hp
Kriminologi
Kandidatprogram i utredningskriminologi
Examensarbete för kandidatexamen i kriminologi

Handledare: Anna Hedin Ekström
Examinator: Kivanc Atak

Abstract

Title: “Together for the good of the youth”

Subtitle: A qualitative study of SSPF in Norrköping municipality

The purpose of this study was to investigate the conditions for and opportunities with, as well as the challenges and development areas experienced by the parties in the SSPF collaboration in Norrköping municipality. Furthermore, the study intended to investigate whether the view of collaboration differed between the collaborating parties and what consequences this could have. Empirical material has been collected through qualitative semi-structured interviews held with one representative from each organization. The results show that SSPF is an accepted working method that is well established in the municipality. However, it emerged that there are challenges in the work and thus there is a need for development. The main challenge was limited access to resources, which meant that they lacked the opportunity to work in the way intended. The biggest area for development is thus the availability of resources, which determines the extent to which they can meet the need for help.

Keywords: Collaboration, SSPF, Norrköping municipality, collaboration theory, street-level bureaucracy.

Sammanfattning

Syftet med denna studie var att undersöka vilka förutsättningar för och möjligheter med, samt vilka utmaningar och utvecklingsområden samverkansparterna upplever i SSPF-samverkan i Norrköpings kommun. Vidare avsåg studien att undersöka om synen på samverkan skiljde sig mellan de samverkande aktörerna och vad det i så fall kunde få för konsekvenser. Empiriskt material har samlats in genom kvalitativa semistrukturerade intervjuer som hållits med en representant från vardera organisation, det vill säga från skola, socialtjänst, polis och fritid. Resultatet visar att SSPF är en vedertagen arbetsform som är väl etablerad i kommunen. Det framkom dock att det finns utmaningar i arbetet och därmed finns ett behov av utveckling. Den främsta utmaningen i samverkan var begränsad tillgång av resurser som medfört att de saknar möjlighet att arbeta på det sätt som det är tänkt. Det största utvecklingsområdet är således tillgången av resurser som avgör i vilken grad de kan bemöta hjälpbehovet som finns.

Nyckelord: Samverkan, SSPF, Norrköpings kommun, samverkansteori, gräsrotsbyråkrati.

Förord

Vi vill rikta ett tack till alla som har gjort det möjligt för oss att författa detta examensarbete. Sedan vill vi rikta ett stort tack till vår handledare Anna Hedin Ekström som bidragit med stöd och vägledning under arbetets gång. Slutligen vill vi rikta ett extra stort tack till samtliga intervjudeltagare för att ni tagit er tid och delat med er av era upplevelser. Utan er hjälp hade vårt examensarbete inte varit möjligt att genomföra. Vi har varit likvärdigt engagerade i alla delar och ansvarar gemensamt för studiens innehåll.

Stort tack!

Elin Norén och Matilda Schollin

Gävle, 2024-05-31

Innehållsförteckning

1. Inledning	1
1.1 Bakgrund	1
1.1.1 Multi-agency approach	1
1.1.2 Samverkansformen SSPF	2
1.1.3 SSPF i Norrköpings kommun	3
1.1.4 Norrköpings kommun	3
1.2 Syfte och frågeställningar	4
1.3 Disposition	5
2. Tidigare forskning	6
3. Teoretiska perspektiv	9
3.1 Samverkansteori	9
3.2 Gräsrotsbyråkrati	9
4. Metod	11
4.1 Datainsamlings- och analysmetod	11
4.1.1 Semistrukturerade intervjuer	11
4.1.2 Tematisk analys	12
4.2 Urval	13
4.3 Validitet och reliabilitet	13
4.4 Etiska ställningstaganden	14
5. Resultat	17
5.1 Lyckad samverkan	17
5.2 Utmaningar i samverkan	20
5.3 Utveckling av samverkan	24
6. Diskussion	25
6.1 Resultatdiskussion	25
6.2 Slutsatser	29
6.3 Metodens begränsningar	31
6.4 Förslag på framtida forskning	32
Litteraturförteckning	33
Bilagor	38
Bilaga 1: Intervjuguide	38
Bilaga 2: Informationsbrev	40

1. Inledning

Sverige har en samhällsutveckling där kriminaliteten kryper lägre ned i åldrarna och allt fler barn och ungdomar rekryteras till kriminella nätverk (Motion 2020/21:3294). Misstankar om vapenbrott, narkotikaöverlåtelse, utpressning och bedrägeri har ökat markant för barn under 15 år och för barn under 18 år (Brottsförebyggande rådet, 2023, s. 7-8). Rapporten synliggör att det är fler barn och ungdomar med kopplingar till kriminella nätverk som utnyttjas för att begå grova brott än för tio år sedan (Brottsförebyggande rådet, 2023, s. 56-58). Detta gäller i synnerhet det dödliga våldet som i allt större utsträckning utförs av andra än anstiftarna. En av städerna som drabbats av en våldsvåg av grova brott i form av sprängningar, skjutningar och mordbränder är Norrköping (Jamshidi, 2024). Den 16 april i år sköts en 16-årig pojke till döds och det var den tredje skjutningen mot en ung person under de senaste fem månaderna i Norrköping (Burén m.fl., 2024). Strax efter att pojken hade mördats spreds en dödslista med namn på flera ungdomar hemmahörande i Norrköping som skulle dödas (Burén & Brantemo, 2024). Det är en oroväckande samhällsutveckling som ställer allt högre krav på effektiva och långsiktiga brottspreventiva insatser. Som del av det brottsförebyggande arbetet i Norrköping samverkar skola, socialtjänst, polis och fritid (SSPF) med avsikt att förhindra att barn hamnar i eller fortsätter med kriminalitet och/eller drogmissbruk. Enligt Söderberg (2016, s. 20) finns det dock sparsamt med forskning kring individriktad samverkan inom det brottspreventiva området. Syftet med studien är därför att undersöka vilka förutsättningar för och möjligheter med, samt vilka utmaningar och utvecklingsområden aktörerna upplever i SSPF-samverkan i Norrköpings kommun. Vidare avser studien att undersöka om synen på samverkan skiljer sig mellan samverkansparterna och vad det i så fall kan få för konsekvenser.

1.1 Bakgrund

1.1.1 Multi-agency approach

I strävan efter effektiva brottsförebyggande metoder har ökat fokus riktats mot multi-agency approaches som innebär samverkan mellan två eller flera organisationer med syfte att uppnå ett gemensamt mål (Rosenbaum, 2002, s. 171-172). Intresset för denna samverkansform har vuxit över hela världen till följd av ett missnöje mot effektiviteten i traditionella metoder och ett ökat intresse för samverkan i lokala myndigheters brottsförebyggande arbete. Det saknas en tydlig definition av vad multi-agency working är och det finns oräkneliga tillvägagångssätt för att hantera olika komplexa problem (Sarma, 2018, s. 2). Multi-agency working är dock ett etablerat och erkänt arbetssätt inom områden där problemen vanligtvis är komplexa (Cairns,

2015). Sivenbring och Andersson Malmros (2019, s. 30-31) framhåller att SSP och SSPF är exempel på multi-agency approaches i den nordiska kontexten. SSP är ett brottsförebyggande samarbete mellan skola, socialtjänst och polis (Bertelsen, 2015, s. 242). Metoden har funnits i över 40 år och används i alla kommuner i Danmark. SSPF är den svenska motsvarigheten till SSP där f:et står för fritidssektorn (Sivenbring & Andersson Malmros, 2019, s. 30). Det finns även liknande multi-agency approaches i det brottsförebyggande arbetet i Norge och Finland.

1.1.2 Samverkansformen SSPF

SSPF är ett exempel på operativ samverkan kring barn och ungdomar som är i riskzonen för kriminalitet och/eller missbruk (Brottsförebyggande rådet, 2022, s. 4-5). Metoden används i minst 148 svenska kommuner både på grupp-, områdes- och individnivå. Arbetet anpassas efter lokala förhållanden och kan således skilja mellan kommunerna. Målgruppen kan skilja sig vad gäller ålder och vilka individer som är aktuella. SSPF används huvudsakligen för barn och ungdomar under 18 år. Arbetet är uppdelat mellan en styrgrupp och en arbetsgrupp samt en koordinator som är anställd av socialtjänsten. I grupperna arbetar representanter från skola, socialtjänst, polis och fritid. Det kan även tillkomma representanter från andra verksamheter om behov föreligger. Styrgruppen kan besluta om resurser och åtgärder och fattar beslut i de enskilda fallen (Brottsförebyggande rådet, 2022, s. 6). Gruppen består vanligtvis av chefer från respektive organisation. Arbetsgruppen hanterar ofta mer allmänna frågor såsom aktuell lägesbild och hur många individer som kan vara aktuella för SSPF. I arbetsgruppen arbetar SSPF-koordinatören tillsammans med funktioner som exempelvis områdespolis, fältarbetare och med representanter från skola, fritid och socialtjänsten.

När ett barn eller en ungdom aktualiseras för samverkan genom SSPF kan det ske på olika sätt och initieras från flera olika håll (Brottsförebyggande rådet, 2022, s. 9). Koordinatören tar emot ärendet och bedömer om SSPF är lämpligt för den aktuella individen. Om individen erbjuds SSPF inhämtas samtycke till informationsutbyte mellan de aktörer som ska medverka. Individer över 18 år lämnar samtycke själva och om individen är under 18 år kan vårdnadshavare behöva samtycka. När samtycke inhämtats kallar koordinatören till ett möte med de aktörer som bedöms vara relevanta för den unge (Brottsförebyggande rådet, 2022, s. 10-11). För varje individ upprättas en åtgärdsplan innehållande samtliga aktörers konkreta åtgärder kring barnet eller ungdomen. Åtgärderna syftar till att minska riskfaktorer och stärka skyddsfaktorer runt individen. När åtgärdsplanen är upprättad bokas uppföljningsmöten in.

Uppföljningen kan dels visa om den unge fått de överenskomna åtgärderna och om de haft avsedda effekter och dels huruvida det lokala SSPF-arbetet ger avsedda resultat på gruppnivå.

1.1.3 SSPF i Norrköpings kommun

I Norrköpings kommun tillämpas SSPF i huvudsak på individnivå (Norrköpings kommun, 2019, s. 2). Här riktas fokus på barn och ungdomar mellan 10-18 år som har eller riskerar att utveckla kriminalitet och/eller missbruk. Om behov föreligger kan även ungdomar som fyllt 18 år aktualiseras för SSPF i kommunen. Arbetet kan initieras av samtliga aktörer, det vill säga skola, socialkontor, polis eller fritid. När en individ aktualiseras för SSPF inhämtas ett skriftligt samtycke från vårdnadshavare (Norrköpings kommun, 2019, s. 3). Därefter bjuder koordinatören in till ett möte med familjen och de aktörer som är relevanta för det aktuella ärendet. Innan mötet ansvarar samtliga aktörer för att förbereda sig genom att se över den egna verksamhetens möjligheter till åtgärder. Koordinatören ansvarar för mötesstrukturen, att leda arbetsprocessen framåt och att upprätta en åtagandeplan som innehåller de insatser som är aktuella för barnet eller ungdomen. Under mötet ska tid för ett uppföljningsmöte bokas in. På detta möte tas ställning till huruvida insatserna ska fortskrida, förändras eller avslutas.

I samverkansöverenskommelsen för 2023-2026 som upprättats mellan Norrköpings kommun och lokalpolisområde Norrköping framkommer det att medborgarlöften är en förstärkning av samverkansöverenskommelsen (Norrköpings kommun, 2023a). Parterna har tillsammans enats om medborgarlöften för tidsperioden 2023-2024 där löften rörande hur de ska lösa den lokala lägesbilden givits (Norrköpings kommun, 2023b). Ett av löftena är att de ska erbjuda samverkansformen SSPF till barn och ungdomar mellan 10-18 år som riskerar att utveckla kriminellt beteende. I handlingsplanen för brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete under tidsperioden 2023-2026 nämns SSPF som en åtgärd för att minska kriminella nätverks inflytande och motverka rekrytering av barn och unga (Norrköpings kommun, 2023c, s. 4). Sammantaget talar detta för att SSPF är en vedertagen samverkansform som används i det lokala brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet i Norrköpings kommun.

1.1.4 Norrköpings kommun

Norrköpings kommun är den tionde största kommunen i Sverige baserat på invånarantal med totalt 145 163 invånare år 2023 (Statistiska centralbyrån, 2024). Landarealen uppgår till cirka 1 500 kvadratkilometer och det bor således 97 personer per kvadratkilometer (Norrköpings kommun, u.å). År 2022 hade 45,0% av befolkningen mellan 20-64 år gymnasial utbildning och 40,6% hade genomfört en eftergymnasial utbildning (Norrköpings kommun, 2023d, s. 2).

År 2021 uppgick andelen förvärvsarbetare mellan 20-63 år till 78,5% av befolkningen. På uppdrag av regeringen tar Polismyndigheten (2023a) kontinuerligt fram en nationell lägesbild över utsatta områden som används som utgångspunkt för det gemensamma arbetet på lokal, regional, nationell och internationell nivå. I arbetet med att ta fram en lägesbild sker dialoger mellan lokalpolisområden, kommuner och polisens nationella operativa avdelning. De utsatta områdena delas in i utsatt område, riskområde och särskilt utsatt område. Ur lägesbilden för år 2023 framkommer att Norrköpings kommun har två områden, Hageby och Navestad, vilka klassificeras som utsatta områden (Polismyndigheten, 2023b, s. 39). Det innebär att det är områden med låg socioekonomisk status och kriminell påverkan på lokalsamhället, som till exempel kan utgöras av våldshandlingar eller öppen narkotikahandel. Konsekvensen av detta är att boende i området upplever otrygghet som i sin tur orsakar att de underlåter att anmäla brottslighet och inte vill medverka i rättsprocesser. Navestad har funnits med på listan över utsatta områden sedan år 2017 (Polismyndigheten, 2017). Hageby har funnits med sedan år 2015 (Polismyndigheten, 2015). Området togs dock bort år 2021 (Polismyndigheten, 2021). Som tidigare nämnt tillkom Hageby åter på listan över utsatta områden år 2023. I lägesbilden över utsatta områden i Sverige år 2023 finns totalt 59 stycken (Polismyndigheten, 2023a).

1.2 Syfte och frågeställningar

Syftet med denna studie är att undersöka vilka förutsättningar för och möjligheter med, samt vilka utmaningar och utvecklingsområden samverkansparterna upplever i SSPF-samverkan i Norrköpings kommun. Vidare avser studien att undersöka om synen på samverkan skiljer sig mellan de samverkande aktörerna och vad det i så fall kan få för konsekvenser. För att uppnå studiens syfte kommer följande frågeställningar att besvaras:

- Vilka förutsättningar för och möjligheter med SSPF upplever samverkansparterna är de mest centrala?
- Vilka utmaningar upplever de samverkande aktörerna att det finns i SSPF-samverkan och hur skulle samverkan kunna utvecklas?
- Skiljer sig synen på samverkan mellan samverkansparterna? Och i så fall, vad kan det få för konsekvenser?

1.3 Disposition

Denna studie är indelad i sex kapitel varav flera kapitel är uppdelade i ytterligare delkapitel för att det ska vara tydligt för läsaren. I det andra kapitlet presenteras tidigare forskning inom området. Vidare i kapitel tre beskrivs de teoretiska perspektiven som tillämpas i studien. I det fjärde kapitlet redogörs för de metodologiska valen i form av urval och datainsamlings- och analysmetod. Kapitlet avslutas med en beskrivning av studiens reliabilitet och validitet samt de etiska ställningstaganden som beaktats. I det femte kapitlet presenteras resultatet som är indelat i rubriker utifrån de teman som identifierats under analysen av resultatet. I det sjätte och avslutande kapitlet diskuteras studiens resultat i förhållande till tidigare forskning och de teoretiska perspektiven. Detta följs av studiens slutsatser, en diskussion kring metodologiska begränsningar och avslutningsvis förslag på framtida forskning.

2. Tidigare forskning

För att hitta tidigare forskning som var relevant för studiens syfte och frågeställningar gjordes sökningar i Google Scholar och SwePub. De sökord som använts separat och kombinerat med varandra är: SSPF, multi-agency, crime prevention, multi-agency approaches, individinriktad brottsprevention, samverkan och brottsprevention. Sökningar har också gjorts i valda studiers referenslistor som stegvis genererade ytterligare forskning som kunde vara relevant. I denna studie har endast forskning i Norden inkluderats och annan forskning har således valts bort.

Söderberg (2016) studerar individinriktad brottspreventiv samverkan som idé och praktik och fokuserar på samverkansformen SSPF. Resultaten belyses utifrån tre aspekter: policy/struktur, organisation/profession och praktik/familj. Empirin har samlats in genom dokumentstudier, intervjuer med samverkansparterna i tre olika kommuner, observationer vid SSPF-möten och en enkät som skickades ut till 30 kommuner och stadsdelar i Sverige. Resultatet indikerar att det föreligger en koppling mellan samhällsutvecklingen och brottspreventionens utveckling. Kontroll och effektivitet genom tidiga upptäckter och snabba ageranden betonas alltmer inom det brottsförebyggande området och samverkan är en förutsättning för att kunna lyckas med detta. Vidare visar resultatet att polisens roll inom den individinriktade brottspreventionen har blivit allt viktigare och polisen framstår som den främsta samarbetspartnern inom SSPF. Det framgår att socialtjänstens roll är diffus trots att den specificeras tydligt i såväl dokument som lagtext. Fritid anses vara en betydande del, men beskrivs som osynlig inom SSPF-samverkan. Implementeringsmöjligheter och stabilitet i organisationen nämns som två förutsättningar för att lyckas med SSPF. Slutligen synliggör resultatet en spänning mellan stöd och kontroll där gränserna mellan poliser och socialarbetare tenderar att bli otydliga, det vill säga att polisen agerar socialarbetare och socialtjänsten förespråkar ökad kontroll. Genom SSPF-samverkan bildas en allians mellan de professionella och vårdnadshavarna för att stärka kontrollen runt den aktuella ungdomen och för att stärka stödet till dess vårdnadshavare.

Turner med flera (2015) har gjort en implementeringsutvärdering av SSPF med syfte att lyfta fram och sprida de arbetsätt som bidragit till lyckad implementering i Göteborg och Mölndal för att andra ska inspireras och ta efter. Studien undersöker hur SSPF har implementerats och vilka faktorer/förutsättningar som har möjliggjort eller förhindrat att modellen har realiserats i de aktuella stadsdelarna. Empiriskt material har samlats in genom observationer av arbets- och styrgruppsmöten, djupintervjuer med koordinatörer, enkäter till medlemmarna i de olika grupperna och dokumentstudier. Resultatet visar dels att SSPF-modellen har implementerats

förhållandevis väl. Det finns en framarbetad struktur för hur arbetet ska gå till. Det föreligger en generell uppfattning om att arbetsgrupperna har tillräckligt med verktyg för att identifiera ungdomar i riskzon. När det gäller metodkunskaperna för att inhämta samtycken och planera gemensamma insatser bedöms dessa som bristfälliga. SSPF-modellen har endast realiserats fullt ut i fyra stadsdelar. Här finns dock utrymme att tydliggöra målen i såväl åtagandeplaner som i uppföljningen av arbetet. Bristande ekonomiska resurser och bristande personalresurser lyfts fram som de främsta hindren för lyckad samverkan. Resultatet visar också att det ibland saknas representation från yrkesroller som arbetar direkt med ungdomar, varav en av dessa är fritidspersonal. Ytterligare hinder som betonades i lägre grad var kommunikation eller makt- och statuskillnader eller bristande samsyn mellan samverkanparterna. I studien finns det en lokal variation i synen på vilka faktorer/förutsättningar som är hinder för lyckad samverkan. Avslutningsvis framgår att SSPF-samverkan bidragit till intern nytta i form av bland annat informationsutbyte och kontaktvägar, medan det finns tvivel rörande den externa nyttan.

Mehlbye med flera (2019) har undersökt hur SSP-samarbetet i Danmark fungerar och vilken roll det har i det brottsförebyggande arbetet. Data har samlats in genom kvalitativa intervjuer med chefer och medarbetare inom SSP-samarbetet och enkäter till SSP-konsulter i landets respektive kommuner och även till den lokala polisen. Resultatet påvisar bland annat att SSP-samarbetet är ett etablerat arbetssätt i kommunerna där brottspreventiva åtgärder mot barn och unga sker inom ramen för SSP-samarbetet. Det framgår också att socialtjänsten och närpolisen har stora och betydelsefulla roller inom den brottspreventiva samverkan. Vidare visar resultatet att stora delar av samarbetet fungerar väl, men att samverkan mellan enskilda parter kan förbättras, till exempel genom en tydligare arbetsfördelning. Det skulle resultera i att alla i SSP-samarbetet får en gemensam och tydlig bild av vilka uppgifter och funktioner varje aktör har. Slutligen visar resultatet att tid framstår som en utmaning i SSP-samarbetet, bland annat uppger SSP-konsulterna att de vanligtvis saknar tid för att klara av alla uppgifter.

Ytterligare forskning som är relevant utifrån studiens syfte och frågeställningar är Sivenbring och Andersson Malmros (2019) studie där de studerar multi-agency approaches som används för att motverka våldsbejakande extremism i Norden. Det empiriska materialet har samlats in genom dokumentstudier i Danmark, Norge, Finland och Sverige. Resultatet visar bland annat att det finns skillnader mellan de nordiska länderna gällande hur samverkan sker och vilka aktörer som ingår. I Finland, Danmark och Norge är det huvudsakligen polisen som samordnar arbetet, medan det i Sverige koordineras av socialtjänsten. Gemensamt för dessa

länder är att civilsamhället betraktas ha en betydande roll i brottsförebyggande arbete som rör unga. Ömsesidigt förtroende och goda relationer mellan samverkansparterna är två faktorer som anses vara avgörande för lyckad samverkan. För att samverkan ska vara effektiv är det också viktigt att det finns tydliga ramverk där ansvaret fördelas mellan parterna. Vidare visar resultatet att lokalkännedom är nödvändigt för att kunna bedöma vilka resurser som kan vara aktuella utifrån individens behov. Multi-agency approaches möjliggör att samverkansparterna kan dela sin kunskap och expertis med varandra. Denna kunskap kan exempelvis användas för att identifiera vilka individer som befinner sig i riskzon. Att samverka kring mer effektiva åtgärder innebär att trösklar kan sänkas och gränser mellan parterna kan kringgås. Slutligen kan tillgången till de olika perspektiven främja flexibiliteten i och anpassningen till olika fall.

3. Teoretiska perspektiv

3.1 Samverkansteori

Danermark (2000, s. 15) beskriver samverkan som “medvetna målinriktade handlingar som utförs tillsammans med andra i en klart avgränsad grupp avseende ett definierat problem och syfte”. Samverkan kretsar alltid kring ett objekt och Danermark har ett uteslutande fokus på samverkan om människor. Enligt Danermark (2000, s. 8-9) förknippas vanligtvis samverkan med känslor såsom förhoppning och förväntning, men det kan också väcka känslor av olust. För de medarbetare som ansvarar för att samverkan genomförs kan det upplevas både positivt och negativt. Att lära sig nya saker, dela kunskaper och erfarenheter och bidra till utveckling räknas till det positiva. Långtgående förändringar mot okända resultat, oklara uppgifter och mandat och att samverkan är tidskrävande hör till det negativa. Det finns i huvudsak tre typer av faktorer som kan påverka samverkan (Danermark, 2000, s. 12-13). Dessa är kunskaps- och förklaringsmässiga faktorer, formella och informella regler samt organisatorisk situation. För lyckad samverkan krävs att dessa faktorer identifieras, lyfts fram och diskuteras. Om de är ett hinder för samverkan ska de i möjligaste mån uteslutas. Samverkan inbegriper vanligen flera olika antaganden om hur problemet har uppstått och hur det bör angripas (Danermark, 2000, s. 24). För att lyckas med samverkan är det därför betydande att bekanta sig med varandras synsätt och diskutera kring dem (Danermark, 2000, s. 28). Organisationer måste förhålla sig till olika regelverk såsom lagar och förordningar, vilket kan försvåra samverkan (Danermark, 2000, s. 41-44). För att förebygga missförstånd och problem är det viktigt att i ett tidigt skede i samverkan klargöra vilka regelverk som styr arbetet och hur de gör det. Det kan även vara bra att ha insikt i de andra organisationernas förhållningssätt till regelverken. Anställda inom en organisation är en del av den organisatoriska strukturen och är således begränsade i deras handlingsutrymmen (Danermark, 2000, s. 32). För att lyckas med samverkan är det därför viktigt att den organisatoriska strukturen klargörs såväl för en själv som för andra som är del av samverkan. Ytterligare en faktor som kan försvåra samverkan är hög personalomsättning (Danermark & Kullberg, 1999, 55). Slutligen är samverkansteori relevant för denna studie då SSPF är en samverkansform där människor samverkar kring andra människor. Teorin bidrar med djupare förståelse för hur samverkan inom SSPF i Norrköpings kommun fungerar.

3.2 Gräsrotsbyråkrati

Street-level bureaucrats eller gräsrotsbyråkrater är offentligt anställda som i sitt yrke kommer i kontakt med medborgare (Lipsky, 2010, s. 3). Det kan exempelvis vara poliser, skolpersonal

eller socialarbetare som tillhandahåller tjänster inom den offentliga sektorn. Denna position inbegriper ett stort handlingsutrymme samtidigt som arbetet ska förhållas till rådande regler och direktiv inom organisationen (Lipsky, 2010, s. 13). Det innebär att gräsrotsbyråkraternas arbete inrymmer ett dilemma i form att möta medborgaren som människa till människa och parallellt förhålla sig till det organisatoriska handlingsutrymmet (Svensson m.fl., 2021, s. 16). Även om detta dilemma skulle kunna försvinna om gräsrotsbyråkraternas handlingsutrymme begränsades, är det nästintill omöjligt att göra det (Lipsky, 2010, s. 15). Detta på grund av att gräsrotsbyråkrater vanligtvis arbetar i komplexa situationer som kräver en bedömning som inte enbart kan grundas i regler och direktiv. Poliser kan exempelvis inte följa en manual för hur de ska ingripa i potentiellt farliga situationer, utan det krävs en noggrann bedömning från fall till fall där handlingsutrymme blir en förutsättning. Gräsrotsbyråkrater kan således stöta på konflikter och tvetydigheter när de ska förena medborgarnas behov med organisationens uppdrag och mål (Lipsky, 2010, s. 44). En vanlig strategi för att hantera denna komplexitet är att gräsrotsbyråkraterna utvecklar egna rutiner för att få kontroll över arbetet (Lipsky, 2010, s. 83-86). Avslutningsvis är gräsrotsbyråkrati relevant för denna studie då arbetet inom SSPF sannolikt inbegriper denna form av balansgång mellan individens behov och organisationens uppdrag. Teorin bidrar med förståelse för hur samverkansparterna inom SSPF i Norrköpings kommun förhåller sig till uppdraget och till deras respektive organisation.

4. Metod

I följande kapitel beskrivs den metod som har använts i studien. Detta för att tydliggöra hur datainsamlingen har genomförts och hur studiens resultat har framkommit. Kapitlet delas in i fyra avsnitt för att det ska vara enkelt att hitta den del som läsaren är intresserad av. Det första avsnittet beskriver det urval som studien har baserats på. I det andra avsnittet presenteras de metoder som tillämpats i både datainsamlingen och i analysen av datamaterialet. I det tredje avsnittet redogörs för hur vi har beaktat begreppen validitet och reliabilitet genom studiens olika delar. I det fjärde och sista avsnittet beskrivs vilka etiska överväganden som har gjorts.

4.1 Datainsamlings- och analysmetod

4.1.1 Semistrukturerade intervjuer

I denna studie har en kvalitativ ansats valts då tonvikten ligger i respondenternas uttalanden som är karakteristiskt för kvalitativ forskning (Bryman, 2018, s. 454-455). Empiriskt material har samlats in genom intervjuer som är den mest använda metoden inom kvalitativ forskning (Bryman, 2018, s. 561-562). Kvalitativa intervjuer är mindre strukturerade och inbegriper en större flexibilitet. Intresset är i huvudsak riktat mot intervjupersonens ståndpunkter och det är fördelaktigt att låta intervjuerna röra sig fritt i olika riktningar. Detta då det tillför kunskap om vad intervjupersonen upplever är relevant och viktigt. Vidare beskriver Bryman att kvalitativa intervjuer ger intervjuaren möjlighet att avvika från intervjuguiden som formulerats, variera ordningsföljden eller ordalydelsen i frågorna och ställa nya frågor som en uppföljning av det som intervjupersonen tidigare svarat under intervjun.

Inom kvalitativ forskning finns det ett flertal olika intervjuformer varav en av de viktigaste är semistrukturerade intervjuer (Bryman, 2018, s. 561). Som tidigare nämnt är intervjuprocessen i kvalitativa intervjuer flexibel och respondentens uppfattningar och tolkningar är centrala. I semistrukturerade intervjuer har intervjuaren en intervjuguide som är en lista över teman som ska beröras under intervjutillfället. Frågorna behöver nödvändigtvis inte komma i den följd som har formulerats och intervjuaren har även möjlighet att ställa frågor som inte omfattas av intervjuguiden om denne är intresserad av något som intervjupersonen svarat. I denna studien har alla intervjuer varit semistrukturerade då syftet var att undersöka vilka förutsättningar för och möjligheter med, samt vilka utmaningar och utvecklingsområden samverkansparterna upplever i SSPF-samverkan i Norrköpings kommun. Vidare avsåg studien att undersöka om synen på samverkan skiljde sig mellan de samverkande aktörerna och vad det i så fall kunde

få för konsekvenser. För att uppnå syftet krävdes en flexibel intervjuprocess där specifika teman kunde beröras, vilket låg till grund för beslutet om att ha semistrukturerade intervjuer.

Intervjudeltagarna kontaktades via e-post där de tillfrågades om de hade tid och möjlighet att medverka i en intervju rörande SSPF-samverkan. De fick information om oss, studiens syfte och hur lång tid intervjun beräknades ta. I detta mail bifogades även ett informationsbrev som innehöll ytterligare information kring studien och eventuell medverkan (se bilaga 2). När de hade samtyckt till att medverka bestämdes tid och plats för intervjuerna. De erbjöds digitala eller fysiska intervjuer på en tid som passade dem. Alla intervjuer hölls digitalt genom det digitala verktyget Teams och vi båda närvarade under samtliga intervjuer. Digitala intervjuer är mindre tidskrävande än fysiska intervjuer och kan bidra till att människor, som annars inte hade velat medverka, har lättare att acceptera att bli intervjuade (Bryman, 2018, s. 593). För att intervjuerna skulle bli så givande som möjligt valde vi att fördela ansvaret. Medan den ena ställde frågor förde den andra anteckningar och flikade in vid eventuella följdfrågor. Ansvaret delades upp inför varje intervjutillfälle. Totalt hölls fyra intervjuer som varade mellan 30-50 minuter vardera. Samtliga intervjupersoner samtyckte till ljudupptagning under intervjuerna. För att säkerställa kvaliteten på inspelningarna användes både Quick Time Player och Apples funktion röstmemon. Inspelelingarna förvarades så att obehöriga inte kunde ta del av dem. I efterhand transkriberades intervjuerna ordagrant. Vi delade upp transkriberingen och när en intervju hade transkriberats lyssnades och lästes den igenom av den andra för att säkerställa kvaliteten i materialet. Upprepande ord utelämnades då de inte hade någon betydelse.

4.1.2 Tematisk analys

En kvalitativ tematisk analys har genomförts för att kunna identifiera, analysera och beskriva teman i datamaterialet (Alvinius, 2023, s. 11). Tematisk analys räknas till en av de vanligaste analysmetoderna inom kvalitativ forskning (Bryman, 2018, s. 702). De framtagna teman är ett teoretiskt bidrag i den identifierade kunskapsluckan och analyseras med hjälp av teorier och tidigare forskning (Alvinius, 2023, s. 26-27). I denna studie är en fördel med att använda tematisk analys att det går att ta del av intervjudeltagarnas tankar, känslor, uppfattningar och erfarenheter som kan förtydligas och nyanseras. Ytterligare en fördel är att en tematisk analys är förhållandevis enkel att göra genom att följa analysprocessens olika steg. Alvinius (2023) presenterar ett flertal olika sätt att använda metoden och betonar att det mest använda sättet inom kvalitativ forskning är Braun och Clarkes (2006) tematiska analys. Mot bakgrund av detta följer den tematiska analysen av datamaterialet i denna studie deras analysprocess som

innefattar sex steg (Braun & Clarke, 2022, s. 78-79). Det första steget handlar om att bekanta sig med datamaterialet, vilket gjordes när intervjuerna transkriberades och lästes igenom ett flertal gånger. I steg två gjordes en systematisk bearbetning av datan. Ord eller meningar som var intressanta, relevanta eller meningsfulla för studien omvandlades till koder. Kodningen genomfördes var för sig och tillsammans för att säkerställa att ingen data hade förbisetts. I det tredje steget gjordes en analys av koderna som därefter sammanställdes till inledande teman. I steg fyra granskades och utvecklades de inledande teman som hade tagits fram och i steg fem definierades och namngavs dessa. Det sista steget uppfylldes genom att färdigställa studien.

4.2 Urval

Vilket urval en studie ska inbegripa beror på vilken problemställning studien avser att belysa (Alvehus, 2019, s. 74). Då denna studie undersöker hur samverkan inom SSPF i Norrköpings kommun fungerar består urvalet av anställda inom skola, socialtjänst, polis och fritid. Utöver det fanns ett krav på att studiedeltagarna skulle ha någon erfarenhet av SSPF, det vill säga att de skulle ha medverkat på SSPF-möten. Detta då studiedeltagarna behövde ha erfarenhet av samverkan i form av SSPF för att studiens syfte och frågeställningar skulle kunna besvaras. Det fanns däremot inga krav på hur många möten, antal års erfarenhet eller hur stor del av arbetstiden som ägnades åt SSPF-samverkan. Det betyder att studien har ett målstyrt urval som är ett icke-sannolikhetsbaserat urval och som innebär att deltagarna valdes ut strategiskt utifrån att de var relevanta för studiens syfte och frågeställningar (Bryman, 2018, s. 496). Till att börja med gjordes sökningar på Norrköpings kommuns hemsida i syfte att lokalisera vilka som arbetar med SSPF i kommunen och deras kontaktuppgifter. Sökningarna resulterade inte i några kontakter och därför togs kontakt med en anställd på Norrköpings kommun som gav kontaktuppgifter till kommunens SSPF-samordnare. Samordnaren är en av studiedeltagarna och möjliggjorde kontakten med de andra deltagarna, vilket innebär att studien även har ett snöbollsurval (Alvehus, 2019, s. 72). Urvalet består av en representant från varje organisation som har erfarenhet av SSPF-samverkan i Norrköpings kommun, vilket är positivt för studien då det möjliggör en diskussion kring samtliga organisationers syn på SSPF-samverkan.

4.3 Validitet och reliabilitet

Validitet och reliabilitet är två viktiga kriterier för att bedöma kvaliteten på en undersökning inom både kvantitativ och kvalitativ forskning (Bryman, 2018, s. 465). Validitet kan delas in i intern och extern validitet (LeCompte & Goetz, 1982, s. 43). Intern validitet handlar om hur väl en observation överensstämmer med de teoretiska idéer som utvecklas och extern validitet

rör i vilken utsträckning resultatet kan generaliseras. I denna studie är den interna validiteten att betrakta som hög då en väl utformad intervjuguide har använts. Intervjuguiden resulterade i att intervjuerna genererade datamaterial som var relevant för studiens syfte. LeCompte och Goetz (1982, s. 46) framhåller att den interna validiteten kan påverkas negativt av eventuella observatörseffekter. Vi beaktade detta genom att inta en opartisk position under intervjuerna. Den interna validiteten tenderar att vara en styrka i etnografisk forskning då undersökningen vanligtvis pågår under en längre tidsperiod (LeCompte & Goetz, 1982, s. 43). Det innebär att den interna validiteten i denna studie kan ha påverkats negativt av att studien pågick under en kortare tidsperiod. Den externa validiteten i studien är att betrakta som låg då det målstyrda urvalet medför begränsningar för generaliserbarheten (LeCompte & Goetz, 1982, s. 50-51). Mot bakgrund av studiens syfte finns dock ingen målsättning att få ett generaliserbart resultat.

Reliabilitet kan delas in i intern och extern reliabilitet där intern reliabilitet rör frågan om i vilken utsträckning forskarna i en studie är samstämmiga i deras tolkningar, medan extern reliabilitet handlar om hur väl studien kan replikeras (Bryman, 2018, s. 465). Med anledning av att empiriskt material har samlats in genom kvalitativa intervjuer, som är sociala miljöer, kan studien kritiseras för att sakna möjlighet att uppnå hög grad av extern reliabilitet. Detta då sociala miljöer inte kan rekonstrueras exakt, vilket innebär att även den mest noggranna replikeringen inte nödvändigtvis leder till identiska resultat (LeCompte & Goetz, 1982, s. 35). Den externa reliabiliteten har dock beaktats genom att tillvägagångssättet har beskrivits på ett tydligt sätt för att öka förutsättningarna för att studien ska kunna replikeras. I denna studie är den interna reliabiliteten att betrakta som hög då vi är två forskare som har arbetat samspelt genom studiens alla delar (LeCompte & Goetz, 1982, s. 41). Vi har till exempel transkriberat och kodat datamaterialet både var för sig och tillsammans. Detta för att säkerställa att det som har observerats betraktas på ett identiskt sätt, vilket stärker den interna reliabiliteten.

4.4 Etiska ställningstaganden

Inom den samhällsvetenskapliga forskningen är forskningsetik ett viktigt område som handlar om relationen mellan forskaren och den eller de människor som studeras (Svensson & Ahrne, 2022, s. 35). I denna studie har Vetenskapsrådets (2002) forskningsetiska principer beaktats. Dessa är informationskravet, samtyckeskravet, konfidentialitetskravet och nyttjandekravet.

Informationskravet innebär att forskaren är skyldig att informera de av forskningen berörda om den aktuella studiens syfte (Vetenskapsrådet, 2002, s. 7). Det innebär att studiedeltagarna

ska vara informerade om vad deras uppgift i studien är och vilka villkor som gäller för deras deltagande. Informationskravet har uppfyllts genom att vi skickade ett mail med övergripande information om studien och eventuell medverkan. Det bifogades också ett informationsbrev (se bilaga 2) som innehöll mer djupgående information om studiens syfte, vad ett eventuellt deltagande innebär och kort om hur de etiska principerna kommer att beaktas. I både mailet och informationsbrevet fanns kontaktuppgifter till oss författare och till vår handledare. Detta för att ge dem möjlighet att kunna ta kontakt med oss om de hade några frågor kring studien. Vid varje intervju delgavs informationen om de etiska principerna på nytt.

Samtyckeskravet handlar om att studiedeltagarna har rätt att bestämma över sin medverkan (Vetenskapsrådet, 2002, s. 9-10). De som deltar i en undersökning ska ha lämnat samtycke till att delta och de har rätt att bestämma om, hur länge och på vilka villkor deltagandet sker. Om en deltagare väljer att avbryta sin medverkan får de inte utsättas för otillbörlig påtryckning eller påverkan. I denna studie skickades ingen skriftlig samtyckesblankett, utan förfrågan om att delta i studien skickades via e-post där svaret betraktades som ett samtycke. I samband med att samtycke lämnades tillfrågades studiedeltagarna om tidpunkt och plats för intervjun. De gavs möjlighet att välja mellan att genomföra intervjun fysiskt eller digitalt. De blev vid flera tillfällen informerade om att de när som helst kunde avbryta sin medverkan i studien och att de inte behövde svara på frågorna som ställdes under intervjuerna.

Konfidentialitetskravet innebär att uppgifter om deltagare i en studie ska ges största möjliga konfidentialitet och uppgifter ska förvaras på ett sådant sätt att obehöriga inte kan ta del av dem (Vetenskapsrådet, 2002, s. 12-13). Detta har beaktats genom att resultatet har redovisats utan att nämna studiedeltagarnas namn. För studiens syfte var det dock nödvändigt att nämna vilken stad studien genomfördes i och vilken organisation intervjupersonerna representerade, men mer specifika uppgifter har utelämnats för att öka anonymiteten. Då studien som tidigare nämnt har ett snöbollsurval har kontakten med studiedeltagarna genererat andra kontakter, vilket medför en risk för att intervjupersonerna kan vara medvetna om varandras deltagande i studien. Deltagarnas anonymitet har dock garanterats gentemot utomstående aktörer genom att vi inte har delat deltagarnas uppgifter och att dessa har förvarats oåtkomligt för obehöriga.

Nyttjandekravet handlar om att uppgifter som har samlats in om enskilda individer endast får användas för forskningsändamål (Vetenskapsrådet, 2002, s. 14). Det innebär exempelvis att uppgifter inte får nyttjas för kommersiellt bruk eller andra icke-vetenskapliga syften. I denna

studie har data samlats in utifrån studiens syfte och datamaterialet kommer inte att brukas för några andra syften. Ljudinspelningarna och det transkriberade materialet har förstörts.

Avslutningsvis har diskussioner förts gällande huruvida studiens resultat skulle kunna orsaka konflikter mellan samverkansparterna inom SSPF i Norrköpings kommun. I vårt övervägande ansåg vi att nyttan med studien väger tyngre än risken för eventuella konflikter då resultatet kan användas som underlag för att utveckla samverkan inom SSPF i kommunen. Vi hoppas därför att resultatet mottages på rätt sätt och bidrar till långsiktig brottspreventiv samverkan.

5. Resultat

I detta kapitel kommer de teman som synliggjordes i den tematiska analysen av det empiriska materialet att presenteras och redovisas med hjälp av citat från intervjupersonerna. Resultatet är indelat i de teman och delteman som skapades i den tematiska analysen. Det första temat är *lyckad samverkan* som skildrar intervjupersonernas upplevelser kring förutsättningar för och möjligheter med SSPF. Det andra temat är *utmaningar i samverkan* som beskriver de utmaningar som intervjupersonerna upplever i samverkan. Det tredje temat är *utveckling av samverkan* och belyser intervjupersonernas upplevelser gällande hur samverkan inom SSPF i Norrköpings kommun skulle kunna utvecklas. För att bevara intervjupersonernas anonymitet har citaten i detta kapitel avidentifierats och varje person har tilldelats en bokstav.

5.1 Lyckad samverkan

En helhetssyn på problematiken

Ett utmärkande tema i datamaterialet var att SSPF-samverkan bidrar till en helhetsbild över ungdomens problematik. De som närvarar vid mötet träffar individen på olika sätt och delar sina perspektiv, vilket ger en gemensam bild och förståelse för ungdomens behov som arbetet sedan utgår från. Flera av intervjupersonerna berättar att den gemensamma helhetssynen även minskar kontakterna för föräldrarna och ungdomen som annars har separata kontakter med de olika aktörerna som ofta grundar sig i samma oro. Genom SSPF får de ett samlat nätverk som på olika sätt kan stötta dem. De får exempelvis en personlig kontakt med en polis och med en handläggare på socialkontoret, vilket ofta gör att processen går väldigt mycket snabbare.

“Och sedan så som förälder, då skulle jag också säga att det blir lättare med SSPF för annars så ska man ha mötet med skolan, man ska ha mötet på SOC, man ska ha andra möten. Här kan man liksom samlas ihop så att vi har ett möte tillsammans allihopa, istället för att de ska springa på massa. Där vi också då får delge problematiken för allt går ju ofta hand i hand.” (Intervjuperson D).

“Och det gör ju också att vi, liksom får en gemensam nulägesbild för annars kanske skolan har en bild, polisen har en bild, familjen har en bild. Nu kan vi synka dom så att vi ändå får ta del av varandras.” (Intervjuperson A).

En av intervjupersonerna berättar att de har kunnat använda SSPF för att ge flera perspektiv på ungdomens behov och därigenom fått flera samtycken till remisser till BUP och remisser till en IF-utredning som annars kan vara svårt att få till, men som också kan hjälpa till att öka livskvaliteten för ungdomen. En annan intervjuperson upplever att den gemensamma bilden ger ökad kännedom om varandras insatser för den unge, vilket innebär att de kan hjälpas åt

att uppmärksamma signaler och beteenden kopplat till den aktuella individen. Om de stöter på ungdomen kan de ställa några extra frågor för att visa att de finns där och att de håller koll.

“Och att kunna se signaler som är kopplade till just den individen. Ja men, ser ni den med den här ungdomen så ska man ju vara uppmärksam på det liksom.” (Intervjuperson B).

Att bryta sekretessen

I den tematiska analysen av datamaterialet framkom att den största framgångsfaktorn i SSPF är att de, genom ett samtycke från vårdnadshavarna, kan bryta sekretessen. Det innebär att de kan prata med varandra på ett sätt som inte är möjligt utan samtycke.

“Hela grejen med SSPF, så som lagar och sådant ser ut idag så handlar det ju faktiskt om sekretess. Vi skulle ju inte få jobba mellan skolan, socialtjänsten och polisen på det här sättet, kanske fotbollstränaren eller vem det är, om vi inte får den här påskriften från mamma och pappa. Det är det som gör att vi kan sätta oss ner och bryta sekretessen och prata.” (Intervjuperson D).

“Jag tänker att vi bryter sekretessen är den absolut största möjligheten. Att vi får ha kontakt med varandra och att vi får ha den här gemensamma dialogen och prata tillsammans.” (Intervjuperson A).

En av intervjupersonerna berättar att möjligheten att bryta sekretessen också blir ett sätt att avlasta föräldrarna som annars behöver hålla koll på allt och se till att alla vet allt, men med det här samtycket kan aktörerna bryta sekretessen och prata direkt med varandra.

Relationsskapande

Ett genomgående tema i intervjuerna var att goda relationer mellan aktörerna är en viktig del av samverkan. Genom SSPF lär parterna känna varandra och får en förståelse för varandras uppgifter, vilket de upplever skapar ett ömsesidigt förtroende och därmed bättre samverkan.

“Eftersom jag har jobbat väldigt länge så har jag ju väldigt mycket kontakter in. Vi har träffats ofantligt många gånger, så man litar ju på varandra och det är ju lättare att ringa till någon man känner. Då blir samverkan alltid lättare.” (Intervjuperson D).

Flera intervjupersoner ansåg även att goda relationer resulterade i snabbare kontaktvägar som också främjar samverkan. Vid händelser som kräver snabba åtgärder är kontaktvägarna korta i och med att de genom SSPF-samverkan har utvecklat personliga relationer med varandra. De berättar också att de till följd av detta har lättare att ringa och rådfråga de andra aktörerna.

“Vi hade fler elever på plats i skolan men framförallt en av dom som signalerade en oro, och då kunde jag ju som rektor snabbt ta kontakt med ansvarig socialhandläggare och polis och sedan såg till att dom fick ha ett möte.” (Intervjuperson C).

En vedertagen arbetsform med tydlig struktur

Ytterligare ett framstående tema i datamaterialet är att SSPF är en vedertagen arbetsform med tydlig struktur. De berättar att det inte finns några frågetecken kring metodens varande eller icke-varande i Norrköpings kommun, utan de ska jobba med SSPF och det är det ingen som ifrågasätter. Flera intervjupersoner upplever att det är en viktig bakomliggande faktor till att samverkan inom SSPF i kommunen fungerar väl. En av intervjupersonerna framhåller att det kanske inte fungerar lika bra i andra kommuner som inte har arbetat med SSPF lika länge.

“Jag upplever att vi har kommit ganska långt i Norrköping och jag tror att det har mycket att göra med att det är så vedertaget att man ska jobba med SSPF. Det är ingen skola som säger att de inte har tid utan kallar jag till ett möte då kommer man, och det gör även liksom BUP och psykiatripartners och så som inte måste.” (Intervjuperson A).

Den tematiska analysen synliggjorde även att det finns en tydlig struktur i arbetet. Detta beror till stor del på att det finns en koordinator som ansvarar för strukturen, vilket gör att arbetet organiseras och fördelas mellan de samverkansparterna på ett tydligt sätt. I analysen framkom bland annat att samtliga intervjupersoner beskriver mötesstrukturen på ett jämligt sätt, vilket tyder på att det finns en bestämd mötesstruktur och att alla möten ser ungefär likadana ut. De berättar att det är tydligt vad mötena ska handla om och vad som ska göras till nästa möte. En av intervjupersonerna betonar att det inte är skvallermöten där de bara delar information, utan att de för varje möte tar ett beslut om vad som ska göras framåt för ungdomen.

“Det börjar med att vi går igenom vad som beslutades i protokollet från det föregående mötet och sedan är tanken att gå igenom, ja vad som har hänt sedan dess. Vad har vi för nuläge? Och därefter går man igenom alla delarna.” (Intervjuperson C).

“Först och främst tänker jag på hur själva mötena ser ut. Det finns en struktur. Vi tar en del i taget. Vi börjar oftast med skolan, kommer in på vad har socialtjänsten har gjort, vad polisen har sett, finns det några brott som har begåtts? Och sedan fritidsdelen.” (Intervjuperson C).

Positiva förändringar

Med hjälp av konkreta exempel beskriver merparten av intervjupersonerna hur SSPF har gett positiva förändringar för ungdomar. De berättar om både snabba resultat och mer långsiktiga

resultat som de har tagit del av och som visar att SSPF faktiskt kan förändra ungdomarnas liv. En av intervjupersonerna berättar om ungdomar som har haft 100% frånvaro från skolan och som nu går på lektionerna och har en framtidstro. Denne berättar specifikt om en av dessa som kommer att få en gymnasiebehörighet som sannolikt inte hade varit möjligt utan SSPF.

Nedanstående citat skildrar hur SSPF-samverkan lett till positiva förändringar i ungdomars liv. Citaten visar också att aktörerna kan komma att bli värdefulla personer för ungdomen.

“Det var en kille som höll på med droger. Det gick åt pipan och vi liksom hjälpte honom. Jag tror föräldrarna flyttade till en annan kommun under en period för att få bort honom. Nu är han tillbaka, har fast jobb, flickvän, bostad och så en liten son, dö stolt. Och så springer han och skriker till mig som var jättejobbig mot honom. Det är också ett tecken på att ja, något gott har vi gjort.” (Intervjuperson D).

“Jag har en kille som också ringt nu. Han har flyttat hemifrån och hans mamma och pappa ska skiljas och han rådfrågar då om hur ska dom göra. Pappa låter inte mamma få dom här grejerna, då har jag blivit en sådan person under tiden vi har haft SSPF, så att han ringer till mig några år senare bara för att få råd och då tycker jag att då har man lyckats på ett sätt.” (Intervjuperson D).

5.2 Utmaningar i samverkan

Bristande förståelse för varandras uppdrag

En av utmaningarna i samverkan inom SSPF i Norrköpings kommun är att vissa av aktörerna upplever att det finns en bristande förståelse för varandras uppdrag. En av intervjupersonerna förklarar att det för två år sedan var sämre stämning mellan de samverkande parterna och att de förväntade sig att de andra aktörerna skulle lösa problemen.

“Alltså när jag började så upplevde jag att det var mer.. Amen lite det här “amen vad ska ni göra då?” satt skolan och sa till socialtjänsten, och socialtjänsten satt och sa detsamma till skolan. Man gick dit och förväntade sig att andra skulle lösa saker. Och inte att det var en pajkastning, men det var.. Det var sämre stämning mellan parterna då.” (Intervjuperson A).

Det har gjorts att de har fått ägna mycket tid åt att förklara sina olika handlingsutrymmen, till exempel vad polisen har för handlingsutrymme eller vad en handläggare på socialkontoret har för handlingsutrymme. Detta för att förebygga eventuella missförstånd och få en förståelse för varandras uppdrag, vad de möts i och hur de kan hjälpa varandra i det. Även om det har skett en förbättring upplever flera av intervjupersonerna att det fortfarande är en utmaning. Till följd av bristande förståelse för de andra parternas uppdrag har de höga förväntningar på

varandra som inte alltid är möjliga att uppnå och som i vissa fall skapar en irritation.

“Det beror lite på vilka individer som är med vid mötena. Det finns några enstaka socialhandläggare som är ganska på oss, ska jag säga som gärna då “vad gör skolan då?” och “vad håller ni på med egentligen?” ungefär. Medan andra är mer lågmälda och har en förståelse för att vi måste lägga en plan.” (Intervjuperson C).

När tid och resurser inte räcker till

Gemensamt för samtliga intervjupersoner är att de upplever att de har begränsade resurser. En av intervjupersonerna berättar att de för ett par år sedan hade 12-13 individer i SSPF och då tyckte att det var konstigt att de inte hade någon kö. Idag har de ett överintag på 32 individer och en lång kö in till SSPF där de kan behöva vänta i flera månader, vilket de beskriver som problematiskt. Detta då problemet antingen kan ha eskalerat och blivit värre eller har minskat så att oron är borta även om beteendet kvarstår när individen väl blir aktuell för SSPF.

“Så idag när vi är oroliga över ungdomar, så är det ju kö in till SSPF. Vilket jag tycker idag då är jätte jättetråkigt. För då kan man ju inte säga det att.. Jo, man kan berätta att det finns SSPF som man skulle kunna och vi kan ta en påskrift. Men jag är ju så här, behöver man hjälp, då behöver man hjälp senast imorgon om man har skrivit på, inte om två månader när det kan ha hänt jättemycket.” (Intervjuperson D).

“Så oftast när man initierar ett SSPF så vill man ju att det ska komma igång så snabbt som möjligt för att problemet är nu. Annars skulle man inte bätt om SSPF just den tiden liksom. Oftast har det hänt något och då har ju någon agerat liksom.” (Intervjuperson B).

Flera intervjupersoner upplever att bristen på resurser medför begränsningar i deras arbete. En av dem berättar att de aktivt har valt att inte bli bättre på kännedomsspridning då de inte kan möta ett högre inflöde, vilket blir på bekostnad av de unga som är i behov av hjälp. En annan intervjuperson arbetar ensam med SSPF i den aktuella organisationen och berättar att det höga antalet inskrivna ungdomar gör att det ibland blir ohållbart och behöver ta hjälp av andra i sin arbetsgrupp. Intervjupersonen berättar även att denne, utifrån sin funktion i SSPF, känner ett ansvar för att finnas tillgänglig för föräldrar som är oroliga eller ungdomar som har någon fråga. Det har resulterat i att denne aldrig lägger ifrån sig arbetstelefonen, utan svarar på meddelanden och samtal såväl på arbetstid som på sin lediga tid.

“Det händer ju så otroligt mycket här. Det är ju dödslistor som kommer som kanske blir aktuella och har kontakt med ungdomarna och då ringer föräldrar och då kan man ju inte strunta i det en lördag liksom, utan.. Sedan borde jag vara bättre på att säga “nu borde jag få fem timmar övertid här” men det får man ju inte eller det tar jag ju inte.” (Intervjuperson D).

Intervjupersonerna berättar att det många gånger har gått långt innan ungdomarna kommer in i SSPF, vilket kan vara en konsekvens av de begränsade resurserna. Det kan till exempel vara att de redan har hamnat i ett narkotikamissbruk eller i kriminalitet. Intervjupersonerna vill att de ska komma i ett tidigare skede där det krävs mindre omfattande insatser och åtgärder för att individen ska hamna rätt igen. Oftast när SSPF initieras har det redan hänt någonting och en av intervjupersonerna betonar att det i de fallen handlar om ett åtgärdande arbete. Enligt en annan intervjuperson har de lyckats hjälpa ungdomar fastän deras problematik har varit långt gången, det vill säga att ungdomarna redan har utvecklat kriminalitet och/eller missbruk. Mot bakgrund av detta menar intervjupersonen att det inte är omöjligt att hjälpa en ungdom även om problematiken har gått långt, men betonar att det blir lättare i ett tidigare skede.

“Problemet med SSPF det är ju att vi har ju känt under många år att vi kommer in försent. Vi skulle ju vilja komma in lite tidigare. Många gånger när man kommer in i SSPF idag så har det ändå gått rätt långt. Man har hamnat i kanske narkotikamissbruk eller kriminalitet på ett sätt. Jag skulle ju vilja att vi hamnar in tidigare. Precis när man är i debuten av sin brottsliga handling. Då känns det mer som att vi skulle kunna påverka och få bort ungdomen från den felande banan så att säga, peta in den i rätt väg.” (Intervjuperson D).

Vad räknas som fritid?

Intervjupersonerna är eniga om att en utmaning i SSPF-samverkan är att hitta representation från fritid. En av anledningarna till detta är att den aktuella ungdomen inte vill ha någon form av organiserad fritid. Den hänger inte på någon fritidsgård eller har någon sysselsättning på fritiden, vilket gör att det blir svårt att veta vem som ska vara med. I de fall där ungdomen har en fritidsaktivitet som exempelvis fotboll eller basket blir tränaren en naturlig representant för fritiden och om individen hänger på en fritidsgård kan det vara den fritidsledaren som är med. En av intervjupersonerna berättar att detta ibland beror på att vårdnadshavarna inte tillåter att ungdomen vistas utomhus efter skoltid.

“Ja, fritid. Fritid är många gånger svår. Anledningen till det många gånger, det handlar ju också om ungdomen. Den hänger inte på en fritidsgård, den har ingen fritidssysselsättning, liksom det blir svårt att veta vem ska vi ta med då.” (Intervjuperson D).

I den tematiska analysen av datamaterialet synliggjordes även att det finns en osäkerhet kring vad som räknas som fritid. Inom socialkontoret finns det flera funktioner som på något sätt arbetar med fritid, till exempel uppsökandeteamet, kontaktpersoner och familjeteamet. Det är vanligt att fritid blir representerad av en kontaktperson då det inte finns något annat. I de fall där det saknas en representant från fritid får ungdomen eller vårdnadshavarna berätta om hur

det är på fritiden. En av intervjupersonerna betonade att föräldrarna är en stor del av fritiden och att deras delaktighet i fritiden inte ska förringas då det är den som dem kan påverka mest. Fritid har också representerats av far- eller morföräldrar, syskon och frivilligorganisationer.

“Att man tänker att föräldrarna också är en jättestor del av fritid där vi kan prata om rutiner och andra saker som kanske behöver falla på plats eller att dom behöver ta några kontakter eller så. Det ska man ju inte heller förringa, deras delaktighet i det här och man kanske inte pratar om dom som fritid men det är ju ändå den arenan dom kan påverka mest liksom.” (Intervjuperson A).

Många kockar i soppan

Ytterligare en utmaning i samverkan är att det för varje individ bildas ett nytt SSPF-nätverk som innebär väldigt många kontakter. Dessutom är det höga personalomsättningar inom både skolans och socialtjänstens värld, vilket gör att det blir många nya som behöver introduceras i konceptet som gör att startsträckan blir längre. En av intervjupersonerna ger som exempel att alla skolor i Norrköpings kommun kan ha ett SSPF-ärende och att det därför är många att ha koll på och samverka med. Vidare beskrivs också att det är en utmaning att hitta en tid som passar alla och att mötena därför behöver ligga några veckor fram i tiden. Att SSPF samlar flera olika aktörer är en möjlighet, men en av intervjupersonerna berättar att det ibland blir en begränsning då det är “många kockar som rör i samma soppa”. Det blir ett hinder i arbetet då det är många olika uppfattningar som ska mötas och ligga till grund för beslut, till exempel om en ungdom ska placeras eller inte som det finns många olika åsikter om.

“Det är väldigt sällan man kommer till ett möte där alla har varit med innan. Och ibland är det kanske ingen som har varit med innan. Det är jag och polisen som har varit med innan och så får man liksom.. Då är det en lite längre startsträcka än om fler varit med och kan hjälpas åt att dra i det.” (Intervjuperson A).

Sekretessens begränsningar

Trots att sekretessen är en av de största möjligheterna med SSPF upplever intervjupersonerna att den ibland är en utmaning i samverkan. En av intervjupersonerna berättar att de inte kan bryta sekretessen fullt ut, som de kanske egentligen hade velat göra, vilket blir frustrerande. I vissa fall anser denne att det hade varit bra att kunna nämna andra ungdomars namn. Det kan till exempel vara i fall där en ungdom umgås med andra personer som gör att oron förstärks, men som de till följd av sekretessen inte kan förklara för ungdomen.

“Det är att vi inte rakt ut kan säga namn som vi har, ja men jag har sett dig med den här killen. Jag vet, vi har varit involverade här, jag vet vad den har gjort, jag vet vad den gör och jag kanske sitter med på den här killens

SSPF eller i andra sammanhang, men du umgås med den så därför blir vår oro förstärkt.” (Intervjuperson B).

En annan intervjuperson berättar att förundersökningssekretessen är en utmaning emellanåt. Detta då den gör att de som omfattas av den inte kan säga att de vet att någonting är på gång eller att de vet någonting som har inträffat, vilket kan vara en begränsning i SSPF-samverkan.

5.3 Utveckling av samverkan

Det tredje och sista temat som har identifierats i datamaterialet är att samverkan inom SSPF i Norrköpings kommun kan utvecklas. En av intervjupersonerna konstaterade att denne aldrig deltagit i ett möte där aktörerna samlats för att diskutera frågor som rör själva samverkan och tänkte att det kunde vara ett sätt att förbättra samverkan. Personen menar att sådana möten skulle kunna bidra till ökad förståelse för varandras uppdrag och att det i sin tur skulle kunna leda till mer rimliga förväntningar på varandra. I en annan intervju beskrivs att det ofta är socialkontoret som inhämtar samtycken till SSPF i Norrköpings kommun. Intervjupersonen hävdar att om de andra aktörerna skulle göra det i större utsträckning, skulle de kunna komma in i ett tidigare skede där det krävs mindre omfattande insatser och åtgärder för att ungdomen ska hamna rätt. Flera av intervjupersonerna anser att de behöver bli bättre på mellanarbetet, det vill säga att bli bättre på uppföljning mellan mötena. I dagsläget kan det variera mellan de olika ärendena beroende på hur ärendet ser ut, vad som krävs och hur mycket tid som finns. I samtliga intervjuer berättar intervjupersonerna att det finns ett stort behov av mer resurser då hjälpbehovet är större än vad tiden räcker till. Intervjupersonerna ser bland annat ett behov av en till SSPF-koordinator. Flera av dem betonar dock att en till koordinator inte nödvändigtvis innebär att de ska ta in dubbelt så många ungdomar i SSPF, utan att det snarare bör handla om att öka kvaliteten i det arbete som redan görs. Att arbeta mer med förberedelser inför möten, uppföljning mellan möten och även kännedomsskapande aktiviteter. Det framkommer dock att arbetet med att anställa en till SSPF-koordinator redan har börjat och tjänsten ligger ute. Sammanfattningsvis upplever intervjupersonerna att samverkan kan utvecklas på olika sätt, men att möjligheten till utveckling beror på hur mycket resurser som finns att tillgå.

“Nej nej, behovet är större än vad vi klarar av just nu, men det har dom ju sett över och det ligger en annons på en till SSPF-koordinator ute nu.” (Intervjuperson B).

“Och där har ju jag också varit tydlig med att bara för att vi blir en till så betyder inte det att vi ska ha dubbelt så många ungdomar i SSPF, utan snarare att vi kanske kan ha 45, och en högre kvalitet i det vi gör och hinna följa upp mer mellan möten. Att hinna jobba mer med kännedomsskapande aktiviteter och liksom tänka utveckling, så att vi kan nå dem på rätt sätt och göra rätt saker. Inte bara göra mycket liksom.” (Intervjuperson A).

6. Diskussion

Detta kapitel inleds med ett avsnitt där studiens resultat diskuteras i förhållande till de utvalda teorierna och till tidigare forskning. Därefter följer ett avsnitt där metodens begränsningar problematiseras. Vidare presenteras de slutsatser som har kunnat dras utifrån resultatet. Kapitlet avslutas med ett avsnitt där förslag på framtida forskning inom området läggs fram.

6.1 Resultatdiskussion

Resultatet tyder på att SSPF är en vedertagen arbetsform i Norrköpings kommun och att dess varande inte ifrågasätts, vilket intervjupersonerna upplever är en bakomliggande faktor till att SSPF-samverkan fungerar väl. Detta har också Mehlbye med flera (2019) funnit i sin studie om SSP-samarbetet i Danmark. I deras resultat synliggörs att SSP-samarbetet är ett etablerat arbetssätt i kommunerna. Vidare visar vårt resultat att det finns en tydlig struktur inom SSPF och att arbetet fördelas mellan de olika aktörerna. Intervjupersonerna framhåller att en tydlig struktur är en förutsättning för lyckad samverkan, vilket överensstämmer med Sivenbring och Andersson Malmros (2019) resultat. Ytterligare en likhet med deras studie är att även de har funnit att ömsesidigt förtroende och goda relationer är avgörande faktorer för att samverkan ska vara framgångsrik. I vår studie berättar flera av intervjupersonerna om hur goda relationer resulterar i snabbare kontaktvägar och därmed främjar samverkan. Turner med fleras (2015) studie visar att kontaktvägar och möjlighet till informationsutbyte inom SSPF-samverkan är faktorer som bidrar till intern nytta. Vidare visar vår studie att informationsutbyte är en av de största framgångsfaktorerna inom SSPF då det medför att aktörerna kan prata med varandra på ett sätt som inte hade varit möjligt utan vårdnadshavarnas samtycke. Detta är i likhet med Söderbergs (2016) resultat som indikerar att informationsutbyte är en förutsättning för lyckad SSPF-samverkan. Det gör att de samverkande parterna kan dela sina olika perspektiv och ger en gemensam bild och förståelse för ungdomens behov. Tillgången till de olika perspektiven kan främja flexibiliteten i och anpassningen till olika fall (Sivenbring & Andersson Malmros, 2019). Vidare framhåller skribenterna att multi-agency approaches såsom SSPF möjliggör att samverkande aktörer kan dela sin kunskap och expertis med varandra. Som tidigare nämnt innebär dock SSPF att människor samverkar om andra människor, vilket gör att möjligheten till informationsdelning är begränsad av olika regelverk. Det behövs således ett samtycke till att aktörerna får dela information med varandra för att SSPF-samverkan ska vara möjlig.

Även om SSPF är en vedertagen arbetsform som fungerar väl i Norrköpings kommun nämns ett flertal utmaningar som skulle kunna förbättras för att göra samverkan mer effektiv. En av

dessa utmaningar är att det i viss mån finns en bristande förståelse för varandras uppdrag och leder till att de har höga förväntningar på varandra. För att hindra detta har de ägnat mycket tid åt att förklara sina olika handlingsutrymmen. Turner med flera (2015) har funnit liknande resultat där bristande samsyn identifierats som ett hinder för lyckad samverkan. Vidare har även Mehlbye med flera (2019) resultat som till viss del är i likhet med detta. I deras resultat framkommer bland annat att en tydligare arbetsfördelning skulle ge en gemensam och tydlig bild av vilka uppgifter och funktioner varje aktör inom SSP-samarbetet har. Att det finns ett behov av en tydligare arbetsfördelning antyder att det i dagsläget finns en bristande förståelse för varandras verksamheter. Här kan därför kopplingar göras till samverkansteori som menar att en förutsättning för lyckad samverkan är att samverkande parter är bekanta med varandras synsätt och diskuterar kring dem (Danermark, 2000, s. 28). I samverkan kan det till exempel finnas flera antaganden om hur problemet har uppstått och hur det bör angripas (Danermark, 2000, s. 24). Det är därför viktigt att i ett tidigt skede klargöra eventuella skilda synsätt.

Som tidigare nämnt anser intervjupersonerna att sekretessen är en av de största möjligheterna med SSPF-samverkan. Trots detta beskriver de hur det emellanåt blir en utmaning då de inte kan bryta sekretessen på ett sätt som de egentligen hade velat göra. De kan till exempel inte nämna andra ungdomars namn under ett SSPF-möte. Samverkan kan ibland även begränsas av förundersökningssekretessen som polisen måste förhålla sig till, vilket innebär att de inte kan berätta att någonting har inträffat eller är på väg att inträffa. Danermark (2000, s. 41-44) framhåller att samverkan kan försvåras till följd av de regelverk som organisationerna måste förhålla sig till, vilket innebär att denna del av resultatet kan kopplas till samverkansteorin. Vidare lyfter Danermark att det därför är viktigt att fastställa vilka regelverk det är som styr samverkan och på vilket sätt och att veta hur de andra aktörerna förhåller sig till regelverken. Det kan även göras en koppling till gräsrotsbyråkrati då sekretessen begränsar aktörerna som annars besitter stor handlingsfrihet i rollen som gräsrotsbyråkrater (Lipsky, 2010, s. 13). Detta var något vi fann intressant då gräsrotsbyråkraternas arbete inrymmer ett dilemma i form av att möta medborgaren som människa och samtidigt behöva förhålla sig till det organisatoriska handlingsutrymmet (Svensson m.fl., 2021, s. 16). Lipsky (2010, s. 15) hävdar att ett sådant dilemma hade försvunnit om deras handlingsutrymme hade begränsats, men eftersom de ofta arbetar i komplexa situationer som kräver bedömningar som inte endast kan baseras på regler eller instruktioner är det svårt eller nästintill omöjligt att göra det. Varje ungdom inom SSPF är en komplex situation som kräver att aktörerna gör en individuell bedömning av ärendet. Det innebär att det inom SSPF inte hade varit möjligt att endast basera arbetet på en generell

instruktion för exempelvis hur hjälpbehovet ska bedömas eller vilka åtgärder handlingsplanen ska omfatta, utan arbetet förutsätter att det finns ett handlingsutrymme.

För att SSPF-samverkan ska fungera är som ovan nämnt informationsutbyte en nödvändighet. Om de samverkande aktörerna inte hade kunnat dela information med varandra hade de inte kunnat få en helhetsbild över ungdomens problematik, vilket intervjupersonerna hävdar är en av de största möjligheterna med SSPF. De berättar å andra sidan att en av utmaningarna är att hitta representation från fritid, vilket tyder på att det inte alltid är lätt att få denna helhetsbild. Intervjupersonerna framhåller att detta kan bero på att ungdomen saknar en organiserad fritid, men det framkommer också att det finns en osäkerhet kring vad som räknas som fritid. Detta tycker vi är intressant då det indikerar att det föreligger en problematik kopplat till vad som inkluderas i begreppet fritid som teoretiskt sett kan omfatta allt från far- och morföräldrar till frivilligorganisationer. Om vårdnadshavare räknas som en del av fritid går det att argumentera för att fritid nästan alltid representeras då de alltid medverkar på SSPF-mötena. Vår initiala tanke var att det fanns ett behov av att klargöra vad som räknas som fritid, men eftersom det är ett stort område som kan variera från ungdom till ungdom insåg vi att det inte var möjligt. Med anledning av detta tror vi att fritid kan förbli en utmaning inom SSPF i Norrköpings kommun. Även Turner med flera (2015) och Söderberg (2016) har funnit att det föreligger en problematik kopplat till fritidsdelen i SSPF, men frågan om vad som ska räknas som fritid har inte uppkommit i någon av deras respektive studier om SSPF-samverkan i Sverige.

Som tidigare nämnt är ömsesidigt förtroende och goda relationer mellan samverkansparterna avgörande för lyckad samverkan. I resultatet synliggjordes att en av utmaningarna med SSPF är att det för varje ungdom skapas ett nytt nätverk som innebär många kontakter att ha koll på och samverka med. Dessutom berättar intervjupersonerna att det i skolan och socialtjänstens värld är hög personalomsättning, vilket medför att ny personal behöver introduceras i SSPF löpande. Här går det att göra en koppling till samverkansteori där en hög personalomsättning framställs som en faktor som kan hämma samverkan (Danermark & Kullberg, 1999, s. 55). Mot bakgrund av att ömsesidigt förtroende och goda relationer är en förutsättning för lyckad samverkan är det intressant att vårt resultat även visar att det är många kontakter att hålla koll på och många som behöver introduceras i SSPF-konceptet. Detta då det kan ifrågasättas hur många goda relationer som hinner utvecklas och i vilken utsträckning samverkande aktörer uppnår ömsesidigt förtroende. Vidare synliggör resultatet motsättningar i intervjupersonernas uttalanden då de å ena sidan berättar att tillgången till olika perspektiv är en styrka, medan de

å andra sidan lyfter det som ett hinder i SSPF-samverkan då det är många uppfattningar som ska förenas och ligga till grund för beslut. Enligt Danermark (2000, s. 24) utgör skilda synsätt ett vanligt hinder i samverkan och det är därför viktigt att dessa klargörs.

Vidare belyser resultatet att begränsade resurser är en av de främsta utmaningarna i arbetet. Söderberg (2016) betonar att samverkan är en förutsättning för tidiga upptäckter och snabba ageranden inom det brottspreventiva området, men vårt resultat visar att detta i praktiken inte alltid är möjligt till följd av resursbrist. Detta överensstämmer med Turner med fleras (2015) resultat som påvisar att ekonomiska resurser och bristande personalresurser identifieras som de främsta hindren för att lyckas med samverkan. Även Mehlbye med flera (2019) har funnit att tid är en utmaning då vissa aktörer inom SSP-samarbetet inte har tillräckligt med tid för att hinna med sina arbetsuppgifter, vilket även synliggörs i vårt resultat då de har valt bort vissa uppgifter till följd av att de har begränsat med tid. Enligt gräsrotsbyråkrati kan detta vara en strategi för att få kontroll över arbetet (Lipsky, 2010, s. 83-86). Att tillgången av resurser är begränsad i Norrköpings kommun har bland annat förorsakat att det är en lång kö in till SSPF och ungdomar kan behöva vänta i flera månader. Intervjupersonerna berättar även att det ofta har gått långt innan SSPF aktualiseras, vilket kräver omfattande insatser och åtgärder för att ungdomen ska hamna rätt igen. En ökad tillgång av resurser skulle med största sannolikhet minska väntetiderna och ungdomarna hade kunnat fångas upp i god tid där möjligheterna att hjälpa ungdomen är större. SSPF-samverkan hade då kunnat övergå från att vara åtgärdande till att bli mer proaktivt. Dessutom hade de gett samverkansparterna utrymme att genomföra samtliga arbetsuppgifter som idag bortprioriteras. De hade då inte behövt utveckla egna sätt att få kontroll över arbetet, vilket som tidigare nämnt är vanligt för gräsrotsbyråkrater. Detta skulle gynna såväl samverkan som ungdomen och i ett långsiktigt perspektiv även samhället.

I resultatet framgår att en av intervjupersonerna, utifrån sin roll inom SSPF, alltid vill finnas tillgänglig för föräldrar och ungdomar och därför svarar på meddelanden och samtal utöver sin arbetstid. Här är det därför relevant att tillämpa gräsrotsbyråkrati utifrån det dilemma som Svensson med flera (2021, s. 16) hävdar att gräsrotsbyråkraternas arbete inbegriper, att möta medborgaren som människa till människa och samtidigt förhålla sig till det organisatoriska handlingsutrymmet. Detta synliggör en utmaning i den aktuella intervjupersonens arbete där det är svårt att hitta en balans mellan ungdomens behov och sitt handlingsutrymme, vilket gör att denne behöver gå utanför sin yrkesroll för att kunna tillgodose hjälpbehovet. Enligt Lipsky (2010, s. 44) är det vanligt att gräsrotsbyråkrater stöter på konflikter och tvetydigheter när de

ska förena medborgarens behov med organisationens uppdrag och mål. Det intervjupersonen beskriver leder sannolikt till en form av inre konflikt där denne behöver göra en prioritering mellan att finnas till hands för ungdomar och föräldrar eller för sig själv och sitt privata liv. Detta tyder på att denne sträcker sig långt utanför sin yrkesroll och sina arbetsuppgifter, vilket antyder att det är en eldsjäl som gör det som krävs för ungdomen. Att det finns eldsjälar inom SSPF i Norrköpings kommun är å ena sidan positivt då det finns ett stort engagemang, men det kan å andra sidan vara problematiskt då arbetet riskerar att vara personbundet. Med tanke på att gräsrotsbyråkrater, som aktörerna inom SSPF är, tenderar att gå utanför sina yrkesroller kan dessa bli svåra att ersätta, vilket i slutändan kan bli på bekostnad av ungdomarna.

Avslutningsvis visar resultatet att det föreligger ett behov av utveckling. I en av intervjuerna framkom det som tidigare nämnt att de aldrig hade haft möten som rör själva samverkan och att sådana möten skulle kunna utveckla samverkan. En annan intervjuperson konstaterade att det i dagsläget är i huvudsak socialkontoret som inhämtar samtycken och att det således är ett område som skulle kunna utvecklas, det vill säga att de andra utformar rutiner för inhämtning av samtycken. Turner med flera (2015) har i sin studie identifierat utvecklingsområden inom SSPF-samverkan varav metodutveckling kring inhämtning av samtycken är en av dessa. De menar att det behöver ske en utveckling i kulturen gällande ageranden och uppföljning inom SSPF. Detta har även synliggjorts i vårt resultat då intervjupersonerna hävdade att de behöver ägna mer tid åt förberedelser inför möten, uppföljning mellan möten och att arbeta mer med kännedomsskapande aktiviteter. Resultatet påvisar dock att det största behovet av utveckling återfinns i frågan om resurser. Intervjupersonerna upplever att det finns ett stort behov av mer resurser eftersom hjälpbehovet är större än vad det finns resurser. Dessutom förutsätter flera av de utvecklingsområden som vi har identifierat att tillgången av resurser ökar, till exempel är det inte nödvändigt att utveckla inhämtning av samtycken om det ändå saknas kapacitet för att hantera ett ökat inflöde till SSPF. Sammanfattningsvis kan SSPF-samverkan i Norrköpings kommun utvecklas på flera sätt, men möjligheten till utveckling är avhängande på frågan om ökad resurstillgång. Som tidigare nämnt är resultatet samstämmigt med vad Turner med flera (2015) och Mehlbye med flera (2019) har funnit gällande att begränsade resurser är en av de främsta hindren för lyckad samverkan, vilket belyser vikten av att öka tillgången av resurser.

6.2 Slutsatser

Med utgångspunkt i resultatet går det att dra slutsatsen att SSPF är en vedertagen arbetsform som är väl etablerad i Norrköpings kommun. Den lokala samverkan inom SSPF har funnits

länge och det handlar således om att utveckla det redan befintliga arbetet. Studien visar att det finns goda möjligheter med att arbeta med SSPF och det finns ett flertal förutsättningar för att samverkan ska lyckas. Även om resultatet antyder att samverkan fungerar väl visar det också att det finns utmaningar i samverkan och att det finns utrymme för utveckling av arbetet.

En av de största möjligheterna med SSPF är att det bidrar till en helhetssyn över ungdomens problematik och behov. De samverkande aktörerna kan dela sina olika perspektiv och blir ett samlat nätverk som tillsammans kan hjälpa ungdomen och dess vårdnadshavare. Vidare visar resultatet att SSPF-samverkan i Norrköpings kommun har lett till positiva förändringar för en del av de ungdomar som de har samverkat kring. Möjligheten till informationsutbyte är dock avhängt på vårdnadshavarnas samtycke till att bryta sekretessen, vilket innebär att det är en förutsättning för att SSPF överhuvudtaget ska vara möjligt. Resultatet belyser också vikten av goda relationer och ömsesidigt förtroende mellan de samverkande aktörerna då det vanligtvis underlättar samverkan. Ytterligare en förutsättning för att lyckas med SSPF-samverkan som har identifierats i resultatet är en tydlig struktur och arbetsfördelning mellan de olika parterna.

Resultatet belyser även ett flertal utmaningar kopplat till SSPF-samverkan i kommunen. En av dessa är att det finns en bristande förståelse för varandras uppdrag, vilket medför att de har höga förväntningar på varandra som ibland leder till frustration. Vidare indikerar resultatet att samverkan tenderar att bli kontraproduktiv då det är många personer att samverka med och därmed många uppfattningar som ska förenas. Resultatet belyser även en problematik rörande fritidsdelen i SSPF med anledning av att det är svårt att hitta representation och att det finns en osäkerhet kring vad som räknas som fritid. Trots att sekretessen identifierats som en av de avgörande förutsättningarna för SSPF-samverkan antyder resultatet att det ibland kan vara en utmaning i samverkan. Dels på grund av att de inte kan bryta sekretessen fullt ut och dels då polisen omfattas av förundersökningssekretessen. Den största utmaningen i SSPF-samverkan i Norrköpings kommun är att de har begränsade resurser som gör att de inte har möjlighet att arbeta på det sätt som det är tänkt. Detta orsakar bland annat långa väntetider, att det många gånger har gått långt innan SSPF aktualiseras och att de bortprioriterar vissa arbetsuppgifter.

Det största utvecklingsområdet som har identifierats är således tillgången av resurser. Med en ökad resurstillgång hade de kunnat ägna mer tid åt förberedelser inför ett möte, uppföljning mellan möten och kännedomsskapande aktiviteter. Intervjupersonerna kallar dessa delar för mellanarbete som är ytterligare ett utvecklingsområde i studien. Andra utvecklingsområden

som resultatet belyser är enskilda möten kring samverkan och att fler ska inhämta samtycken. Utifrån datamaterialet har vi inte kunnat identifiera några skillnader i samverkansparternas syn på samverkan inom SSPF i Norrköpings kommun. Intervjupersonerna har genomgående lämnat samstämmiga uppgifter om hur samverkan fungerar och det går att urskönja en positiv inställning till SSPF-samverkan. Det innebär dock inte att de har lämnat helt samstämmiga svar kopplat till studiens första två frågeställningar, men eftersom en tematisk analys av datan har gjorts indikerar resultatet att det finns en enighet rörande de teman som skapats. I den tematiska analysen har vi således inte identifierat några uttalanden som talar för att synen på samverkan skiljer sig mellan de samverkande aktörerna. Mot bakgrund av detta är det rimligt att argumentera för att denna samstämmighet kan vara en följd av att SSPF är en vedertagen och väl etablerad samverkansform i Norrköpings kommun.

6.3 Metodens begränsningar

I enlighet med intervjupersonernas önskemål genomfördes intervjuerna som tidigare nämnt i det digitala verktyget Teams, vilket innebär både för- och nackdelar. Då vi skribenter inte bor i samma stad medförde denna intervjuform att vi sparade tid som annars hade gått till att resa. Möjligheten till digitala intervjuer kan även ha varit en fördel för intervjupersonerna som inte behövde åka ifrån sitt arbete för att kunna medverka i studien. Vi behövde inte heller ägna tid åt att hitta en lämplig plats att hålla intervjuerna på. Nackdelen med att intervjuerna hölls i Teams var att vi inte kunde ta del av hela intervjupersonernas kroppsspråk, även om samtliga deltog både via bild och ljud. Detta innebär att vi kan ha missat delar av intervjupersonernas kroppsspråk som sannolikt hade varit enklare att avläsa vid fysiska intervjuer. Den främsta begränsningen i denna studie är dock det klart avgränsade urvalet. Studien har som tidigare nämnt ett målstyrt urval som begränsar möjligheterna till ett generaliserbart resultat. Vidare har studien även en geografisk avgränsning, vilket innebär att det utifrån resultatet inte går att göra uttalanden om SSPF annat än i Norrköpings kommun. Till följd av det väl avgränsade urvalet är det svårt att uttala sig om det föreligger en variation i samverkanspartnernas syn på samverkan då det går att ifrågasätta hur representativt vårt urval är. Urvalet bestod av en person från varje organisation. Som tidigare nämnt kan varje skola i Norrköpings kommun ha ett SSPF-ärende och dessutom kan det variera vilken funktion från skolan som medverkar, vilket ger en bild av hur många personer det kan vara bara från skolorna i kommunen som kan ha en syn på SSPF-samverkan. Det innebär att studiens resultat och slutsatser bör tolkas med en medvetenhet om att det endast baseras på en liten del av alla som arbetar med SSPF. Att vi endast hunnit intervjuva fyra personer är till följd av den tidsmässiga begränsningen för

detta arbete. Om vi hade haft mer tid hade vi kunnat inkludera ett större urval med fler från varje organisation, vilket sannolikt hade gett en mer fördjupad bild av SSPF-samverkan i Norrköpings kommun. Om fler intervjuer hade genomförts skulle möjligheterna till att kunna upptäcka en variation i samverkansparternas syn på samverkan ökat. Att vi endast genomfört studien i Norrköpings kommun kan också ha varit en orsak till att det inte gick att synliggöra en variation. Med mer resurser hade det därför varit intressant att inkludera fler kommuner. Sammanfattningsvis kan det finnas faktorer som på olika sätt har begränsat studiens resultat.

6.4 Förslag på framtida forskning

Med anledning av det som nämnts under föregående avsnitt föreligger det ett behov av vidare forskning kring SSPF-samverkan. Till att börja med hade det varit intressant att göra om vår studie, men med mer omfattande resurser. Som tidigare nämnt hade det sannolikt gett en mer fördjupad bild av synen på samverkan och om det finns en variation mellan SSPF-aktörerna. Som vi också var inne på i föregående avsnitt kan det vara svårt att finna en variation i enbart en kommun och det hade därför varit intressant att inkludera fler kommuner, framförallt med tanke på att det kan finnas skillnader i hur metoden implementerats, på vilket sätt och i vilken utsträckning SSPF används i olika kommuner. Under vår litteraturstudie fann vi att det finns motsvarigheter till SSPF i andra nordiska länder och det finns begränsat med forskning kring dessa i jämförelse med den svenska modellen. Det hade därför varit intressant att genomföra en sådan studie som sannolikt hade gett värdefull information som sedan hade kunnat bidra till utveckling av SSPF-samverkan i Sverige. I all forskning vi har stött på under tiden vi har arbetat med denna studie har endast skola, socialtjänst, polis och fritid inkluderats. Vi anser därför att det finns en kunskapslucka gällande ungdomar och vårdnadshavares upplevelser av SSPF och vill därför ge det som förslag på vidare forskning inom området. Avslutningsvis är vår förhoppning att denna studie ska bli ett värdefullt bidrag till utvecklingen av SSPF och framförallt i Norrköpings kommun. Vi hoppas att aktörerna, med hjälp av de delar vår studie har belyst, ska kunna vidareutveckla sitt arbete inom SSPF genom att stärkas i det som enligt resultatet fungerar väl och arbeta vidare med de utmaningar som resultatet synliggör.

Litteraturförteckning

Alvehus, J. (2019). *Skriva uppsats med kvalitativ metod*. Andra upplagan. Liber AB.

Alvinus, A., Borglund, A., & Larsson, G. (2023). *Tematisk analys: din handbok till fascinerande vetenskap*. Studentlitteratur.

Bertelsen, P. (2015). *Danish Preventive Measures and De-radicalization Strategies: The Aarhus Model*. Aarhus Universitet. Hämtad 2024-04-20 från:

https://psy.au.dk/fileadmin/Psykologi/Forskning/Preben_Bertelsen/Avisartikler_radikalisering/Panorama.pdf

Braun, V., & Clarke, V. (2022). *Thematic analysis: A practical guide*. SAGE.

Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3, 77-101.

<https://doi.org/10.1191/1478088706qp063oa>

Brottsförebyggande rådet. (2023). *Barn och unga i kriminella nätverk: En studie av inträde, brott, villkor och utträde*. (Rapport 2023:13).

https://bra.se/download/18.5b53d7018b6ae31d242030/1705409912071/2023_13-Barn-och-unga-i-kriminella-natverk.pdf

Brottsförebyggande rådet. (2022). *SSPF: samverkansformen skola, socialtjänst, polis och fritid*.

https://bra.se/download/18.146acb6517fd557840112fe/1649165105590/2022_SSPF_Samverkansformen.pdf

Bryman, A. (2018). *Samhällsvetenskapliga metoder*. Tredje upplagan. Liber AB.

Burén, L., & Brantemo, A. (2024). *Efter mordet på 16-åringen i Norrköping - dödslista med unga sprids på sociala medier*. SVT Nyheter. Hämtad 2024-04-26 från:

<https://www.svt.se/nyheter/lokalt/ost/efter-mordet-pa-16-aringen-i-norrkoping-dodslista-med-unga-sprids-pa-sociala-medier>

Burén, L., Lindh, A., & Ibrahim, H. (2024). *Det här vet vi om dödsskjutningen i Navestad*. SVT Nyheter. Hämtad 2024-04-26 från:

<https://www.svt.se/nyheter/lokalt/ost/det-har-vet-vi-om-dodsskjutningen-i-navestad>

Cairns, A.S. (2019). *Multi-agency information sharing in the public sector*. Loughborough University Research Repository. Hämtad 2024-04-20 från:

<https://dspace.lboro.ac.uk/2134/17159>

Danermark, B., & Kullberg, C. (1999). *Samverkan: Valfärdsstatens nya arbetsform*. Första upplagan. Studentlitteratur.

Danermark, B. (2000). *Samverkan – himmel eller helvete?*. Författaren och Förlagshuset Gothia AB.

Jamshidi, J. (2024). *Norrköping klassat som "kod röd" i ett år*. TV4 Nyheterna. Hämtad 2024-04-26 från:

<https://www.tv4.se/artikel/3ncNiMcIbFHjp2JcFeMGR5/norrkoeping-klassat-som-kod-roed-i-ett-ar>

LeCompte, M.D., & Goetz, J.P. (1982). Problems of Reliability and Validity in Ethnographic Research. *Review of educational research*, 52, 31-60.

<https://doi.org/10.3102/0034654305200103>

Lipsky, M. (2010). *Street-level bureaucracy: Dilemmas of the Individual in Public Services*. Russell Sage Foundation.

Mehlbye, J., Permin Berger, N., & Østergaard Larsen, B. (2019). *SSP-samarbejdet i det kriminalitetsforebyggende arbejde*. (Projekt: 301361). VIVE.

Motion 2020/21:3294. *Bekämpning av ungdomsbrottsligheten*.

https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/motion/bekampning-av-ungdoms-brottsligheten_H8023294/html/

Norrköpings kommun. (2019). *SSPF- skola, socialtjänst, polis, fritid*. (SN 2019/0031).

[https://norrkoping.se/download/18.5ff942e1184b3f255e230e71/1548076026222/SSPF_mode
ll%20f%C3%B6r%20samverkan.pdf](https://norrkoping.se/download/18.5ff942e1184b3f255e230e71/1548076026222/SSPF_mode
ll%20f%C3%B6r%20samverkan.pdf)

Norrköpings kommun. (2023a). *Samverkansöverenskommelse för brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete: mellan Norrköpings kommun och Lokalpolisområde Norrköping under tidsperioden 2023-2026*. (SN 2023/0195-2). Norrköpings kommun.

Norrköpings kommun. (2023b). *Medborgarlöfte: mellan Norrköpings kommun och Lokalpolisområde Norrköping under tidsperioden 2023-2024*.

Norrköpings kommun. (2023c). *Handlingsplan för brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete: mellan Norrköpings kommun och Lokalpolisområde Norrköping under tidsperioden 2023-2026*. (SN 2023/0195-1). Norrköpings kommun.

Norrköpings kommun. (2023d). *Områdesfakta Norrköping 2023*. Hämtad 2024-04-17 från: <https://norrkoping.se/download/18.15b82e2b1884c6c058f5592/1685444633022/Norrk%C3%B6ping.pdf>

Norrköpings kommun. (u.å). *Statistik*. Hämtad 2024-04-17 från: <https://norrkoping.se/organisation/statistik>

Polismyndigheten. (2023a). *Utsatta områden - polisens arbete*. Hämtad 2024-05-03 från: <https://polisen.se/om-polisen/polisens-arbete/utsatta-omraden/>

Polismyndigheten. (2023b). *Lägesbild över utsatta områden*. (A658.585/2023). [https://polisen.se/siteassets/dokument/ovriga_rapporter/utsatta-omraden/lagesbild-over-utsatt
a-omraden-2023.pdf](https://polisen.se/siteassets/dokument/ovriga_rapporter/utsatta-omraden/lagesbild-over-utsatta-omraden-2023.pdf)

Polismyndigheten. (2021). *Lägesbild över utsatta områden: Regeringsuppdrag 2021*. (A028.504/2021). [https://polisen.se/siteassets/dokument/ovriga_rapporter/utsatta-omraden/lagesbild-over-utsatt
a-omraden-2021.pdf](https://polisen.se/siteassets/dokument/ovriga_rapporter/utsatta-omraden/lagesbild-over-utsatta-omraden-2021.pdf)

Polismyndigheten. (2015). *Utsatta områden - sociala risker, kollektiv förmåga och oönskade*

händelser. (HD 5800-61/2015).

https://polisen.se/siteassets/dokument/ovriga_rapporter/utsatta-omraden-sociala-risker-kollektiv-formaga-och-oonskade-handelser.pdf/download/?v=

Polismyndigheten. (2017). *Utsatta områden - Social ordning, kriminell struktur och utmaningar för polisen*. (HD 44/14A203.023/2016).

https://polisen.se/siteassets/dokument/ovriga_rapporter/utsatta-omraden-social-ordning-kriminell-struktur-och-utmaningar-for-polisen-2017.pdf/download/?v=

Rosenbaum, D.P. (2002). Evaluating multi-agency anti-crime partnerships: Theory, design, and measurement issues. I Tilley, N. (red.). *Crime prevention studies*. (s. 171-225).

Sarma, K.M. (2018). *Multi-agency working and preventing violent extremism I*. Regional Cooperation Council. Hämtad 2024-04-20 från:

https://www.rcc.int/swp/download/docs/multi-agency-working-preventing-violent-extremism-042018_en.pdf/c56118728e80295fcef4f56b770e47c6.pdf

Sivenbring, J., & Andersson Malmros, R. (2019). *Mixing Logics: multiagency approaches for countering violent extremism*. The Segerstedt Institute, University of Gothenburg.

Statistiska centralbyrån. (2024). *Folkmängd, topp 50, 31 december 2023*. Hämtad 2024-04-17 från:

<https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/befolkning/befolkningens-sammansattning/befolkningsstatistik/pong/tabell-och-diagram/folkmangd-och-befolkningsforandringar---helsarsstatistik/folkmangd-topp-50/>

Svensson, P., & Ahrne, G. (2022). Att designa ett kvalitativt forskningsprojekt. I Ahrne, G., & Svensson, P. (red.). *Handbok i kvalitativa metoder* (s. 24-39). Tredje upplagan. Liber AB.

Svensson, K., Johnsson, E. & Laanemets, L. (2021). *Handlingsutrymme: utmaningar i socialt arbete*. Natur & kultur.

Söderberg, C. (2016). *Individinriktad brottsprevention: om SSPF om viljan att samverka*. (Linköping Studies in Social Work and Welfare, 2016:2). [Doktorsavhandling, Linköpings

Universitet].

<https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:910402/FULLTEXT01.pdf>

Turner, R., Nilsson, Å., & Jidetoft, N. (2015). *SSPF - Ett fokus på ungdomar i riskzon*. (Rapport 2:2015). FoU i Väst/GR.

Vetenskapsrådet. (2002). *Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning*. Hämtad 2024-04-12 från:

<https://www.vr.se/analys/rapporter/vara-rapporter/2002-01-08-forskningsetiska-principer-inom-humanistisk-samhällsvetenskaplig-forskning.html>

Bilagor

Bilaga 1: Intervjuguide

Inledande frågor om intervjupersonen

- Vilken organisation representerar du i SSPF?
- Hur länge har du arbetat där?
- Vad har du för yrkesroll och vad är dina arbetsuppgifter?
- Hur länge har du arbetat med SSPF?
- Har du någon särskild funktion eller uppgift i SSPF?
- Ungefär hur stor del av din arbetstid ägnar du åt SSPF?
- Vad kan du i din yrkesroll bidra med i SSPF-samverkan? Vilka möjligheter och begränsningar medför din yrkesroll?

Beskrivning av SSPF

- Hur skulle du beskriva vad SSPF är?
- Hur används SSPF i det brottsförebyggande arbetet i Norrköpings kommun?
- Hur länge har SSPF varit en del av det brottspreventiva arbetet i kommunen?
- Hur ser själva organisationen ut? Finns det tydliga riktlinjer för hur ni ska arbeta eller är det en struktur som ni själva arbetat fram?
- Hur ser arbetsgången ut från att ett ärende inkommer till dess att det första mötet hålls?
- Hur brukar de flesta ärenden inkomma?
- Hur kan ett typiskt SSPF-möte se ut?
- Hur många möten brukar det vara i snitt per individ?
- Vilka aktörer brukar finnas med på dessa möten? Finns det alltid representanter från varje organisation? *Om inte*, är det någon särskild funktion som brukar saknas?
- Kan du säga något om hur många individer ni jobbar eller har jobbat med? Finns det alltid individer att jobba med?
- Anser du att ni har tillräcklig kapacitet att täcka hjälpbehovet i kommunen? *Om inte*, vad tror du skulle behövas förbättras?

Upplevelser av SSPF-samverkan

- Hur upplever du att det fungerar att samverka med de andra aktörerna?
- Vilka fördelar eller möjligheter anser du att det finns med att arbeta med SSPF?

- Vilka nackdelar eller begränsningar anser du finns med SSPF? Vad är de vanligaste hindren ni stöter på?
- Vad anser du vara det viktigaste för att samverkan ska fungera?

Avslutande frågor

- Hur upplever du att SSPF fungerar utifrån ett brottsförebyggande perspektiv?
- Vilka resultat kan du se att SSPF har gett i kommunen?
- Anser du att SSPF-samverkan i Norrköpings kommun kan förbättras och hur skulle du i så fall vilja utveckla ert arbete?
- Är det något annat du vill tillägga innan vi avslutar intervjun?

Bilaga 2: Informationsbrev



Akademien för hälsa och arbetsliv

Förfrågan om att delta i en studie om samverkansformen SSPF i Norrköpings kommun.

Inom diskursen för brottsförebyggande arbete riktat mot barn och ungdomar är samverkan ett återkommande nyckelord som ägnas stor uppmärksamhet. En metod som utvecklats för att identifiera barn och ungdomar som befinner sig i riskzon för kriminalitet är SSPF där skola, socialtjänst, polis och fritidssektor samverkar på både grupp-, områdes- och individnivå. En betydande komponent i SSPF är möjligheten att dela information mellan aktörerna, vilket möjliggörs genom inhämtat samtycke från vårdnadshavare eller ungdomen. Trots att metoden används i minst 148 svenska kommuner finns det sparsamt med forskning om denna form av individriktad samverkan inom det brottsförebyggande området i Sverige. Mot bakgrund av detta är syftet med studien att undersöka vilka förutsättningar för och möjligheter med, samt vilka utmaningar och utvecklingsområden samverkansparterna upplever i SSPF-samverkan i Norrköpings kommun. Vidare avser studien att undersöka om synen på samverkan skiljer sig mellan de samverkande aktörerna och vad det i så fall kan få för konsekvenser.

Studien är ett examensarbete på grundnivå och är en del av utbildningen kandidatprogrammet i utredningskriminologi vid Högskolan i Gävle. Studien kommer att genomföras med hjälp av intervjuer under perioden 22 april 2024 till den 3 maj 2024. Intervjun kommer att beröra din uppfattning/erfarenhet av samverkansformen SSPF. Intervjun beräknas ta 30-50 minuter. Det är viktigt att intervjun sker i en ostörd miljö, på en tid och plats som du bestämmer. Intervjun kommer att spelas in och skrivas ut i text.

Kontaktuppgifter till dig har vi fått från [namn]. Den information som du lämnar kommer att behandlas säkert och förvaras inlåst så att ingen obehörig kommer kunna ta del av den. Redovisningen av resultatet kommer att ske så att ingen individ kan identifieras. De enda som kommer att känna till ditt deltagande i studien är vi skribenter och vår handledare.

Resultatet kommer att presenteras i form av en muntlig presentation till andra studerande och i form av ett examensarbete. När examensarbetet är färdigt och godkänt kommer det att finnas i en databas vid Högskolan i Gävle. Ljudinspelningarna och den utskrivna texten kommer att förstöras när examensarbetet är godkänt. Du kommer ha möjlighet att ta del av examensarbetet genom att få en kopia av arbetet genom e-post eller via brev.

Deltagandet är frivilligt och du kan när som helst avbryta din medverkan i studien utan att behöva lämna någon närmare motivering.

Härmed tillfrågas du om medverkan i denna studie. Om du önskar att delta behöver du lämna besked genom att kontakta oss via mail eller telefon. Kontaktuppgifter bifogas nedan.

Ansvariga för studien är Matilda Schollin, Elin Norén och handledare Anna Hedin Ekström. Har du frågor om studien är du välkommen att höra av dig till någon av oss.

Om du är missnöjd med hur dina personuppgifter behandlas vänder du dig i första hand till högskolans dataskyddsombud som nås på registrator@hig.se. Om du fortfarande inte är nöjd har du rätt att ge in klagomål till Integritetsskyddsmyndigheten, som är tillsynsmyndighet.

Matilda Schollin

Elin Norén

Anna Hedin Ekström

Student

Student

Handledare

[Kontaktuppgifter]

[Kontaktuppgifter]

Doktorand i socialt arbete

[Kontaktuppgifter]

[Kontaktuppgifter]

[Kontaktuppgifter]